

2016. évitörvény

a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról

1. §

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 83/C. §-a, 102/L. §-a, 102/J. §-a, 102/K. §-a hatályát veszti.

2. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

(2) A hatályát veszítő rendelkezések alapján 2013. január 1-jétől ki nem fizetett nyugellátást, egy összegben - a Tbj. 90. §-ban foglaltak szerint - ki kell fizetni a jogosult, illetve örököse részére.

(3) A folyósítás iránti kérelmet 2016. december 31-éig lehet benyújtani.

(4) A jogosult kérheti, hogy a kamat kifizetése helyett a ledolgozott időt számítsák be a szolgálati idejébe, s a nyugdíját ismételtén állapítsák meg.

3. §

E törvény hatályba lépésének napjától - az évenkénti emeléssel korrigált - nyugdíjat folyósítani kell.

I n d o k o l á s

2013. január 1-i hatállyal bevezették a köztisztviselők és közalkalmazottak kettős finanszírozásának tilalmát. Az Emberi Jogok Európai Bírósága ("EJEB") emiatt a Fábán kontra Magyarország, No. 78117/13. ügyben elmarasztalta a kormányt.

Az EJEB 2015. december 15-én hirdette ki a magyar kormányt elmarasztaló ítéletét. A Kérelmező azt állította, hogy a nyugellátásról szóló törvény (1997. évi LXXXI. tv.) 2012-ről 2013-ra módosított rendelkezései megsértették a tulajdon háborítatlan élvezetéhez fűződő jogát (Emberi Jogok Európai Egyezménye - "EJEE" - 1. kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikk), vagyis az állam jogalkotása révén önkényesen fosztotta meg nyugdíjától. A tulajdonjog megsértésével együtt a kérelmező kifogásként hozta fel a hátrányos megkülönböztetést is (EJEE 14. cikk). A kérelmező szerint a közérdekre való hivatkozás nem elégséges érv, és ennek révén nem lehet igazolni a nyugdíj felfüggesztését. Az államadósság csökkentésére nem lehet alaposan hivatkozni, mivel a közfoglalkoztatottak kettős finanszírozásának megszüntetésére vonatkozó intézkedések a mintegy kétfélmillió nyugdíjasnak csak ezrelékben kifejezhető töredékét érintették, aminek költségvetési kihatása alig észrevehető. A nyugdíj felfüggesztése szerzett jogot sértett meg. A szabályozásnak visszaható hatálya van, amin a bevezetett hat hónapos átmeneti időszak (2013. I. 1. - VII. 1. között) érdemben nem segít. Az újonnan bevezetett szabályozás hátrányos megkülönböztetést jelent a magánszféra nyugdíjasaival szemben, és a közszféra bizonyos kategóriáival szemben is (pl. miniszterekre vagy polgármesterekre a kettős finanszírozás tilalma nem vonatkozik).

A beperelt kormány azzal érvelt, hogy ugyanazon forrásból - a központi költségvetésből és az állami nyugdíjalapból - kétféle jogcímen folyósított kifizetés indokolatlan terhet jelentett az államháztartásnak, és köztisztviselők és közalkalmazottak esetében lehetőség nyílt a kettős finanszírozás kiküszöbölésére. Ezt célozta a támadott 1700/2012. (XII. 29.) Korm. sz. határozat. A diszkrimináció-tilalom kifogása sem áll meg a kormány szerint, mivel jogos a megkülönböztetés két, egymással nem összehasonlítható helyzetben lévő munkavállalói csoport - a köz- és a magánszférában foglalkoztatottak - között. A kormány érvei nem találtak meghallgatásra.

Az EJEB egyhangúan meghozott ítéletéből (30-34. bekezdések) kitűnik, hogy a diszkrimináció kifogása a kérelmező által felhozott mindkét viszonylatban alaposnak bizonyult. A kényszerszabályok folytán az érintetteknek két rossz közül lehetett választani: ha lemondtak a továbbfoglalkoztatásról, megszűnt az aktív foglalkoztatás lehetősége számukra, ha viszont a továbbfoglalkoztatást választották, a már megszolgált nyugdíjuktól estek el. Ez a választási kényszer sérti a munkavállalás szabadságát, a jogosan járó nyugdíjszolgáltatás felfüggesztése pedig sérti a szociális biztonsághoz való jogot. Éppen magyar ügyekben állapította meg az EJEB Strasbourgban, hogy a közszolgálati viszony hosszútávra szóló, különös bizalmat feltételez, amit sértenek az állam váratlanul és egyoldalúan meghozott, a korábbihoz képest teljesen új helyzetet teremtő intézkedései, mint pl. a közszolgálati végkielégítést sújtó 98%-os különadó (N.K.M. kontra Magyarország, 2013. május 14., No. 66529/11.).

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Törvényjavaslat

Dr. Kövér László úr
az Országgyűlés elnöke

Helyben

Tisztelt Elnök úr!

Mellékelten - Magyarország Alaptörvénye 6. cikk (1) bekezdése alapján – benyújtom a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Budapest, 2016. június 16.

Tisztelettel:

Varju László
Demokratikus Koalíció